

Zwitserland - 1940 – 1942 - Suisse

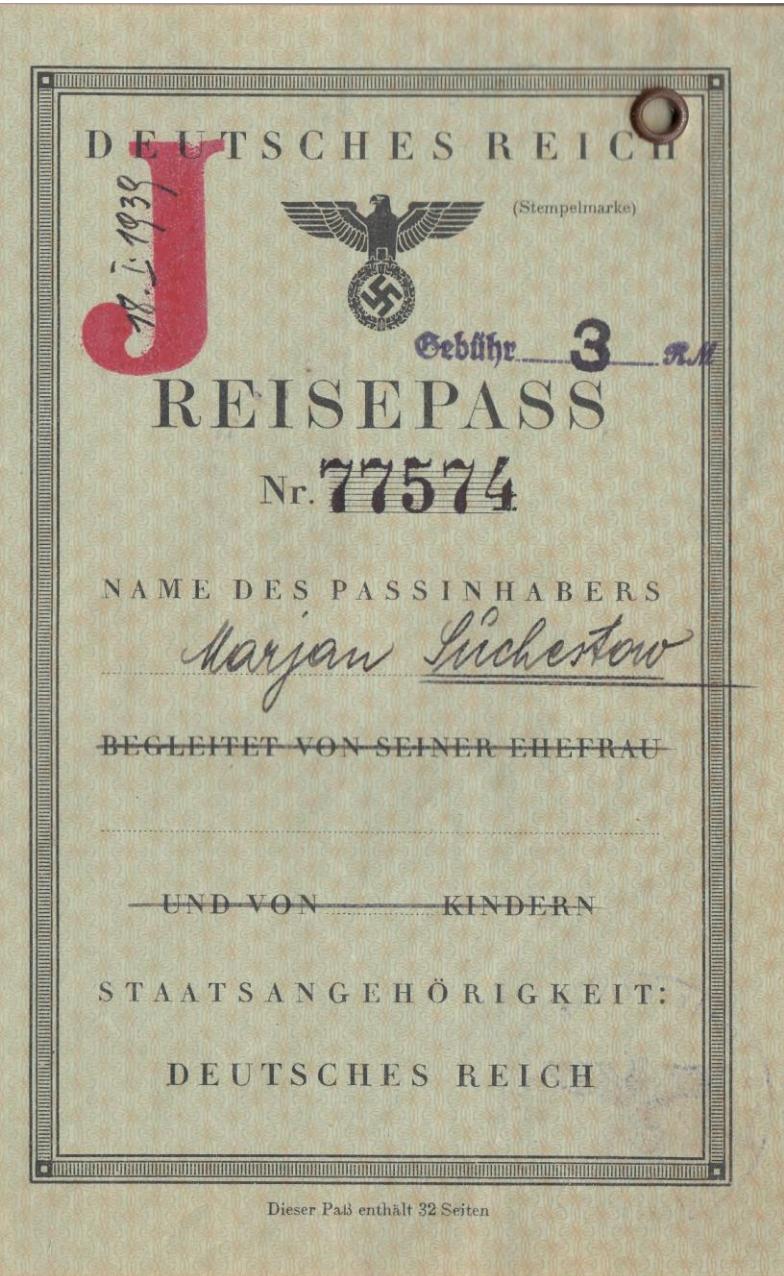
Geneutraliseerde neutraliteit...

Neutralité neutralisée...

De ontsnappingsroute... - Le parcours du salut...

- ...voor Marjan SUCHESTOW, joodse man geboren in 1900 te Drohobysc (Ukraïne) en begin 1939 vluchteling zonder beroep in Wenen, maar wel gesteund door een joodse organisatie in Engeland.
 - Op 18.1.1939 wordt hem een Duits “ J “ paspoort afgeleverd (geldig tot 18.1.1940) evenals een visum voor Groot-Brittannië. Per boot vanuit Gdansk komt hij aan in Londen op 3 april, waar hij pas op 27 november het visum voor Chili krijgt. Pas op 19.12 kan hij uit Liverpool naar Valparaiso afreizen.
 - Zijn paspoort moest vooraf evenwel verlengd worden... Dit werd gedaan door de Zwitserse ambassade in Londen, die met een “*Special Division*” er de **Duitse belangen behartigt** na de oorlogsverklaring.
-
- ...pour Marjan SUCHESTOW, homme juif né en 1900 à Drohobysc (Ukraine) et se trouvant début 1939 à Vienne comme réfugié sans travail, mais aidé par une organisation juive du Royaume Uni.
 - Le 19.1.1939 un passeport “ J “ allemand lui est délivré (valable jusqu’au 18.1.1940) ainsi qu’un visa pour le UK. Par bateau et via Gdansk il arrive à Londres le 3 avril, où il n’obtiendra que le 27 novembre son visa pour le Chili. Le 19.12 il pourra finalement partir de Liverpool pour Valparaiso.
 - Mais la validité de son passeport devait être prolongée... Ce sera fait par la “*Special Division*” de l’ambassade Suisse à Londres, qui **s’occupe des intérêts allemands** au UK depuis déclaration de la guerre.

9695/38

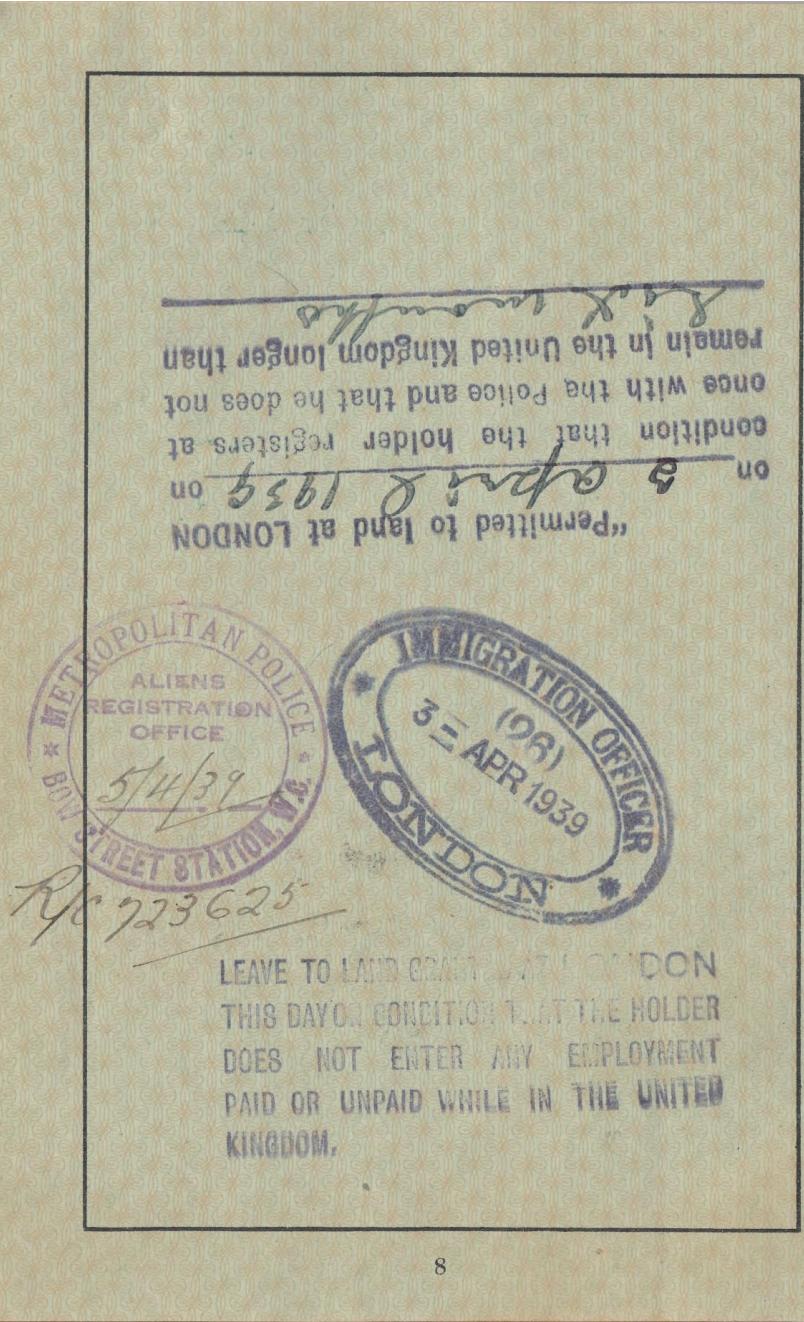

Paspoort uitgegeven in Wenen,
wellicht na betalen van een
steekpenning...

Passeport émis à Vienne, sans
doute après avoir payé un pot
de vin...

		Ehefrau
Lichtbild		
		
<i>Majjan Richterov</i> <small>und seiner Ehefrau</small>		
<p>Es wird hiermit bescheinigt, daß der Inhaber die durch das obenstehende Lichtbild dargestellte Person ist und die darunter befindliche Unterschrift eigenhändig voll-</p>		
		
Wien, den 18. Jän. 1939. <i>O. Majjan</i> T.A.		

PERSONENBESCHREIBUNG		
Beruf	Priester	Ehefrau
Geburtsort	Drohobycz	
Geburtstag	30. I. 1900	
Wohnort	Wien	
Gestalt	mittel	
Gesicht	oval	
Farbe der Augen	schwarz	
Farbe des Haares	schwarz	
Besond. Kennzeichen	J.	
KINDER		
Name	Alter	Geschlecht

BOARD	86	2.
<p>PASSPORT AND PERMIT OFFICE EXIT PERMIT No. <u>105671</u> Holder is travelling to <u>CHILE</u>. This Permit is valid until <u>11 January 1940</u> DATE <u>11 DEC 1939</u> NO RETURN TO UNITED KINGDOM</p>		
<p>Valid for the Single Journey</p> <p>FOREIGN OFFICE <u>20 11 DEC 1939 20</u></p> <p><i>[Signature]</i></p> <p>IMMIGRATION OFFICER (B) EMBARKED <u>19 DEC 1939</u> LIVERPOOL</p>		

Po przyjedźcie do Polski należy w ciągu 24 godzin
zameldować się we właściwym urzędzie morskim.

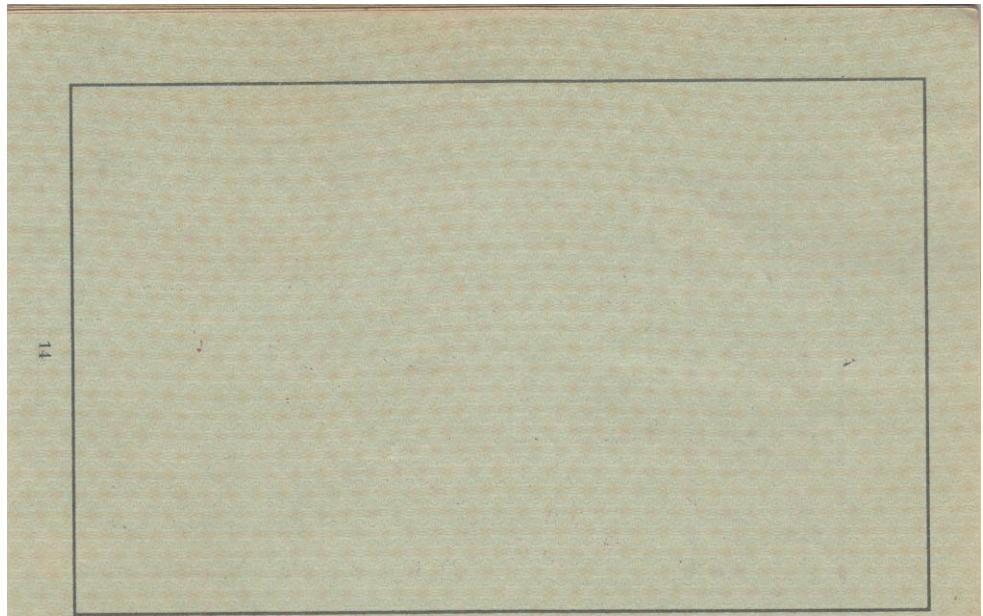
Der Pässibesitzer hat sich binnen 24 Stunden nach An-
kunft in Polen, beim zuständigen Hafenamt, melden zu lassen.

kontrola granic
R. P.
Marian 02 NOV 1939 WYJAZD
Konsulat R. P.
w Wiedniu
BOGUMIN
0137/1/39

WIZA POSYTOWA TERMINOWA Nr.
 Pobyt czasowy w celu niezarobkowym:
odkrywania kraju,
 z prawem do dwukrotnego przekraczania
 granic R. P. został dozwolony za zgodą
telegraf. Min. Ignor. Zaer,
 na czas 03 miesięcy, licząc od dnia
 pierwszego wjazdu; wjazd ten może nastąpić
 przez każdy punkt przejściowy w
Ostrawie, w ciągu 03 mies.
 od daty wystawienia wizy.

Dn. 20. 1. 1939

RZECZPOSPOLITA POLSKA
15 **RZECZPOSPOLITA POLSKA**
15 **Za Konsulat Generalnego**
ADAM SCHMIDT
 Adm. konsularny
 OPRAWA KONSULARNA

VISTO EN ESTE CONSULADO		DERECHOS PERCIBIDOS:	
para autorizar la entrada a Chile en las condiciones establecidas en el Reglamento de Pasaportes		P Nro de orden..... 354/433	
<i>Santiago de Chile / El Consul</i>		Tarifa art. US \$	6.89
londres	Valida por un año	recargo cambial ... %
a 27 de Nov. de 1939		TOTAL US \$ papel 6.89	
		Diferencia cambio 5%
		pagado en moneda del pais 11.15.9	
Cable del m/c. n° 1331			

Chileens visum uitgegeven door het Consulaat Generaal, ongetwijfeld ook na tussenkomst van de joodse organisatie voor vluchtelingen bij het Chileens ministerie in Santiago en/of ook bij de Chileense consul in London

Visa Chiléen émis par le Consulat Général, sans doute après intervention de l'organisation juive s'occupant des réfugiés du nazisme, auprès du Ministère à Santiago et/ou de membres du Consulat à Londres

GELTUNGSBEREICH DES PASSES

Deutschland und Ausland

Der Paß wird ungültig am

18. Januar 1940.

wenn er nicht verlängert wird.

Ausstellende Behörde

Der Polizeipräsident in Wien

Datum

Wien

am 18. Jän. 1939.

Unterschrift

*J. A.
Maland*

VERLÄNGERUNGEN

1.
Verlängert bis

*31. März 1940
London, den 14. Nov. 1939*

Dienststelle
SPECIAL DIVISION, SWISS LEGATION

Unterschrift

F. Langemar

2.
Verlängert bis

, den
Dienststelle

Unterschrift

3.
Verlängert bis

, den
Dienststelle

Unterschrift

Geldigheid op 24.11.1939 te Londen verlengd tot 31 maart 1940, zodat de drager ervan kan afreizen naar Chili, per schip vanuit Liverpool

Duitse paspoorten verlengd in de UK zijn bijzonder zeldzaam.

Een vriendendienst van de Zwitsers aan de Duitsers....

Validité prolongée jusqu'au 31 mars 1940, permettant ainsi au porteur de pouvoir se rendre à Liverpool pour partie au Chili en bateau.

Les passeports allemands ainsi prolongés à Londres sont rarissimes.

Un service d'ami de la part des Suisses aux Allemands.

Neutraliteit ? 1939 – 1945 Neutralité ?

- vertegenwoordigen van oorlogvoerende landen bij bepaalde andere (neutrale) staten
 - openstellen van havens voor tijdelijk ophoud oorlogsbotems van oorlogvoerenden (24 uur max)
 - opvangen van vluchtelingen en internering soldaten van oorlogvoerenden
 - deelname aan activiteiten en zendingen van internationale organisaties (Rode Kruis – UNO)
 - vooral **NOOIT actief deel uitmaken van het leger van een oorlogvoerend land**, noch er rechtstreekse of onrechtstreekse hulp aan verlenen welke verband kan houden met de oorlog
-
- représentation de pays belligérants auprès de certains pays neutres
 - ouvrir ses ports pour les batiments de guerre des belligérants (24 h max)
 - accueil de réfugiés et internement de soldats des pays belligérants
 - participation aux activités et missions d'organisations internationales (Croix Rouge – ONU)
 - surtout ne **JAMAIS faire partie de l'armée d'un pays belligérent**, ni lui rendre des services directs ou indirects en relation avec la guerre

- Wat Europa betreft en de periode die ons hier interesseert, moeten we vooral de neutraliteit van Portugal, Spanje, Ierland, Zweden en Zwitserland onderstrepen.
 - Spanje en Portugal waren eerder uitgesproken pro-Duits ; Ierland eerder pro-Brits. Zweden en Zwitserland bleven officieel heel neutraal maar in de feiten zelf lieten ze hier en daar sympathie voor Duitsland blijken.
 - Ook nog vandaag wordt in Zwitserland niet veel en zo discreet mogelijk over bepaalde (vooral storende...) aspecten van die oorlogsperiode gesproken. We zullen het hier hebben over één bepaald aspect daarvan: de Zwitserse humanitaire zending bij het Duitse leger aan het Oostfront.
-
- Au niveau de l'Europe et pour la période qui nous intéresse on constate une sympathie pro-Allemande de l'Espagne et du Portugal et pro-Brittanique de l'Irlande. La Suède et la Suisse adoptèrent de fait une attitude plutôt neutre, tout en aidant de façon discrète ci-et-là l'Allemagne...
 - Encore aujourd'hui on parle en Suisse le moins possible de certains aspects (plutôt dérangeants...) de cette période. Ici nous parlerons d'un seul de ces éléments : la mission humanitaire Suisse sur le front de l'Est auprès de l'armée allemande.

De feiten - Les faits

- Ten gevolge en in toepassing van de reeds lang gekende Zwitserse neutraliteit herinnert de regering eraan dat een volledig en absoluut verbod bestaat voor haar burgers om toe te treden tot een buitenlands leger. Toch zouden er in WO2 zo'n 1.350 Zwitsers het Duitse leger vervoege en daarvoor na de oorlog worden gestraft. Daar werden ze wel niet ingedeeld in een ad hoc nationale divisie, maar kozen zeer vaak voor inlijving in de SS.
 - Een beperkt aantal Zwitserse staatsburgers (zo'n 400) zou echter, *met stilzwijgende goedkeuring van hun regering*, actief worden binnen het Duitse leger wanneer dokters, verpleegsters en verplegers vier zendingen van telkens drie maanden zouden uitvoeren aan het Oostfront. Een eerste groep van 80 vertrok zo op 15.10.1941 voor drie maand naar de omgeving van Smolensk, waar ze getuigen waren van wrede moordpartijen zoowel op Russische soldaten als op Joodse gevangenen. Tevens werd het hen daar verboden niet-Duitse oorlogsslachtoffers te verzorgen.
 - Nadat een tweede groep foto's en verhalen had meegebracht over de Duitse wreerdheden in Warshau, veranderde de Zwitserse houding tegenover de Joden en werden meer vluchtelingen toegelaten. Duitsland was woest !
-
- En application de la traditionnelle neutralité Suisse la gouvernement confirme qu'il est strictement interdit à tout citoyen Suisse de s'engager dans une armée étrangère. Mais 1.350 d'entre eux ont quand même rejoint l'armée allemande (surtout la partie SS) et seront punis après la guerre.
 - Mais 400 citoyens deviendront quand même, *avec accord tacite de leur gouvernement*, actifs pour les Allemands lorsqu'ils exécutent 4 missions humanitaires sur le front de l'Est. Un premier groupe de chirurgiens, médecins et infirmières part le 15.10.1941 pour Smolensk où il sera témoin d'exécutions de Juifs et de soldats russes. De plus il lui était interdit d'y soigner des blessés non-allemands.
 - Lorsqu'un second groupe apporte de Varsovie des témoignages et fotos illustrant la cruauté allemande, la Suisse change son attitude et commence à accueillir davantage de réfugiés juifs. L' Allemagne est furieuse !

Gerelateerde filatelie

Overblijvende documenten daarover zijn zeldzaam

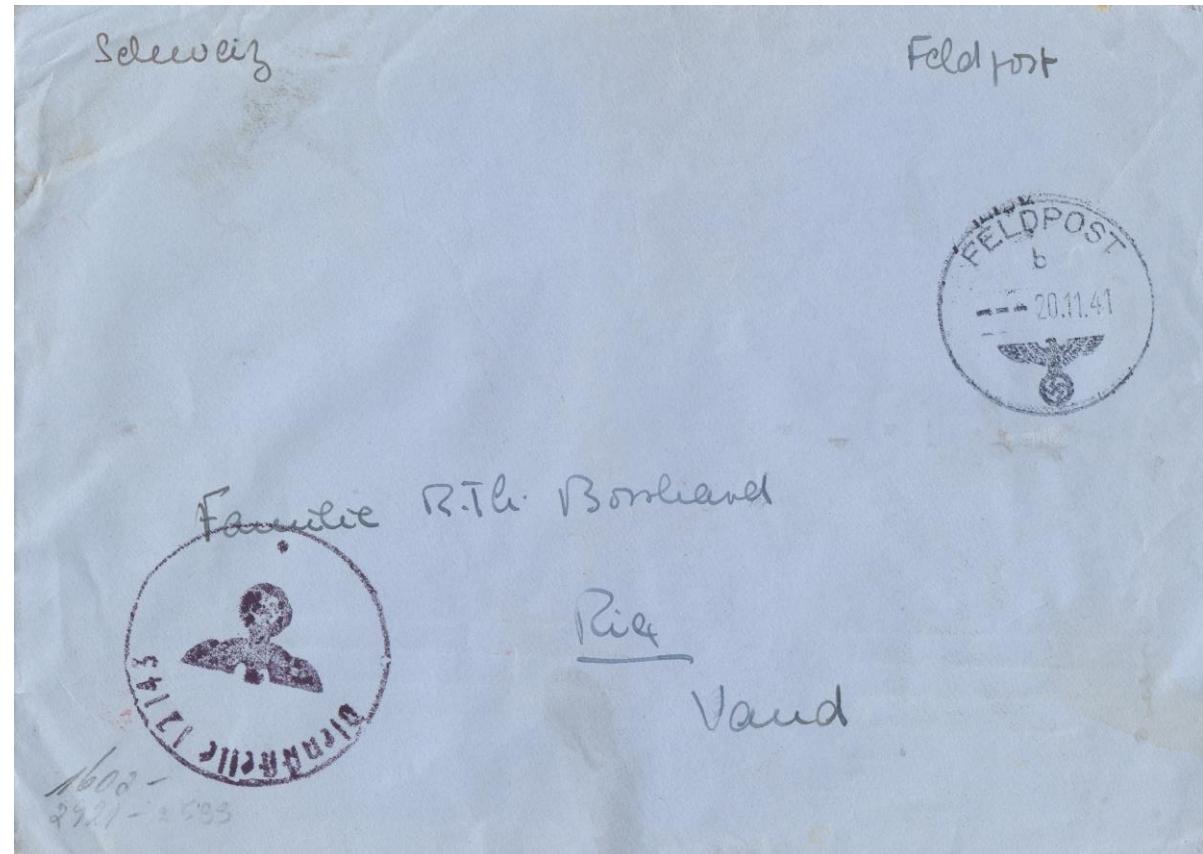
Brief op 20 november 1941 verstuurd door een verpleegster naar haar familie in Vaud.

Briefstempel **Briefstelle 12143** en Veldpoststempel.

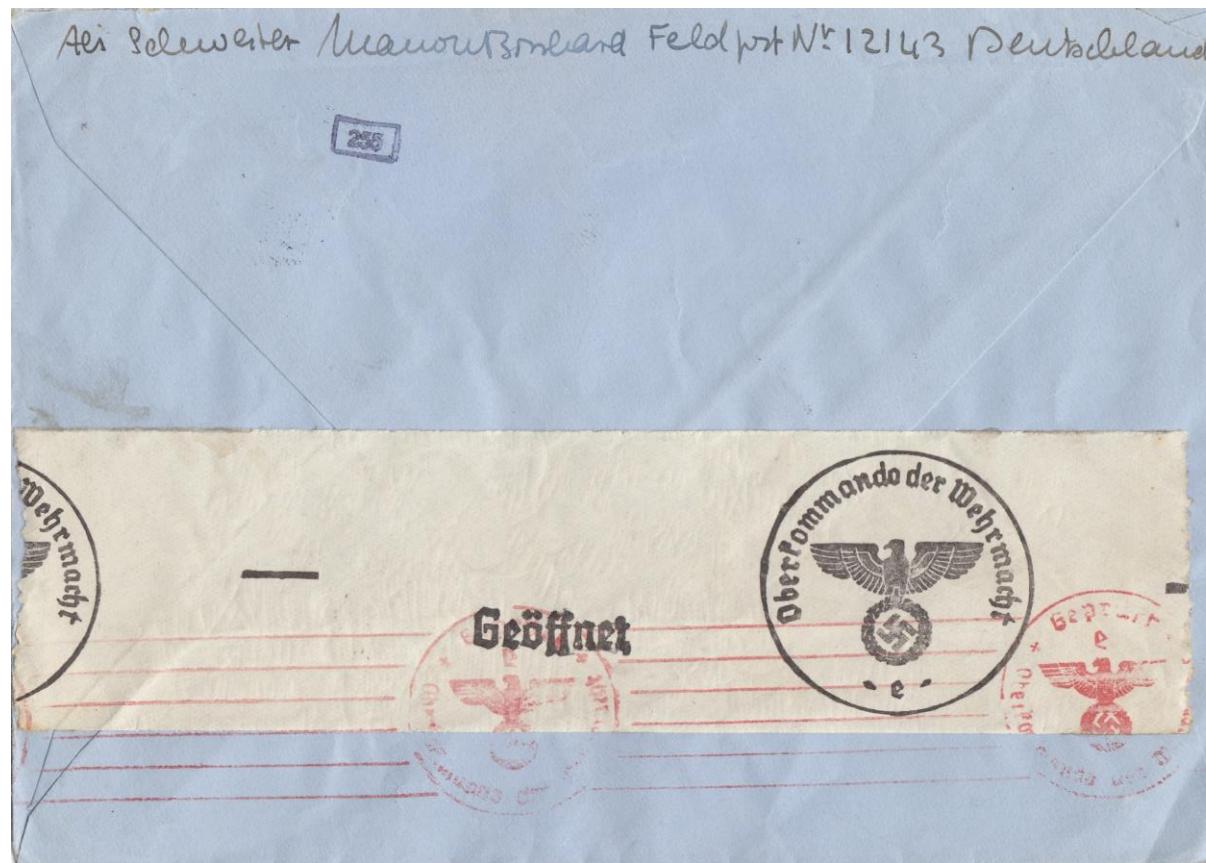
Aspects philatéliques

- Les documents subsistants sont rares...

Lettre envoyée le 20 novembre 1941 par une infirmière à sa famille en Suisse.
Marque d'origine **Briefstelle 12143**.

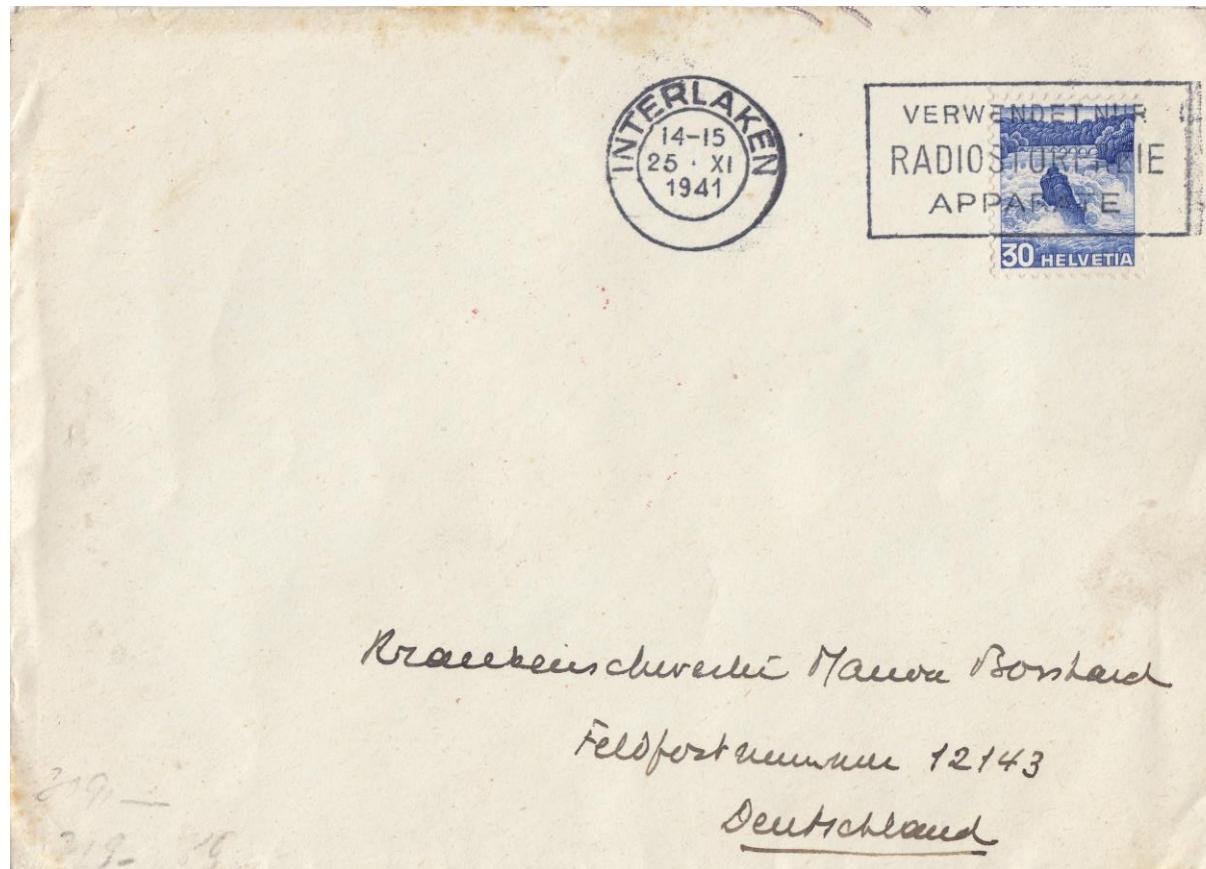

Stempel en plakband van de Duitse Censuur - Cachet et bande de censure allemande

Antwoord van haar familie op 25 november

réponse de sa famille le 25 novembre

Ook gecensureerd...

Aussi censurée...

Precisering - Précision

- Deze humanitaire zendingen kwamen er onder zware Duitse druk om Zwitserland te verplichten om toch op een of andere manier deel te nemen aan de militaire invasie van de Sovjet-Unie.
 - De daartoe nodige fondsen mochten zeker niet door de regering worden verschaft. Daarom werd alles geregeld onder de naam van het Zwitserse Rode Kruis, met geld verkregen via giften door pro-Duitse personen.
 - **Na de oorlog zouden de deelnemers worden beschuldigd van verraad aan de idealen en de neutraliteit van het Rode Kruis !**
-
- Ces missions se sont réalisées sous l'énorme pression de l'Allemagne pour que la Suisse participe d'une façon ou une autre à l'invasion militaire de l'Union Soviétique.
 - Les fonds nécessaires à cet effet ne pouvaient en aucun cas être fournis par le gouvernement. C'est pourquoi l'opération s'est faite sous l'auspice de la Croix-Rouge Suisse, avec des fonds reçus par donation de personnes pro-allemandes.
 - **Après la guerre les participants seraient accusés d'avoir trahi les idéaux et la neutralité de la Croix Rouge !**